

ROMÂNIA

**POLITICA MONETARĂ
ÎN ANUL 2003**

Aprilie 2003

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

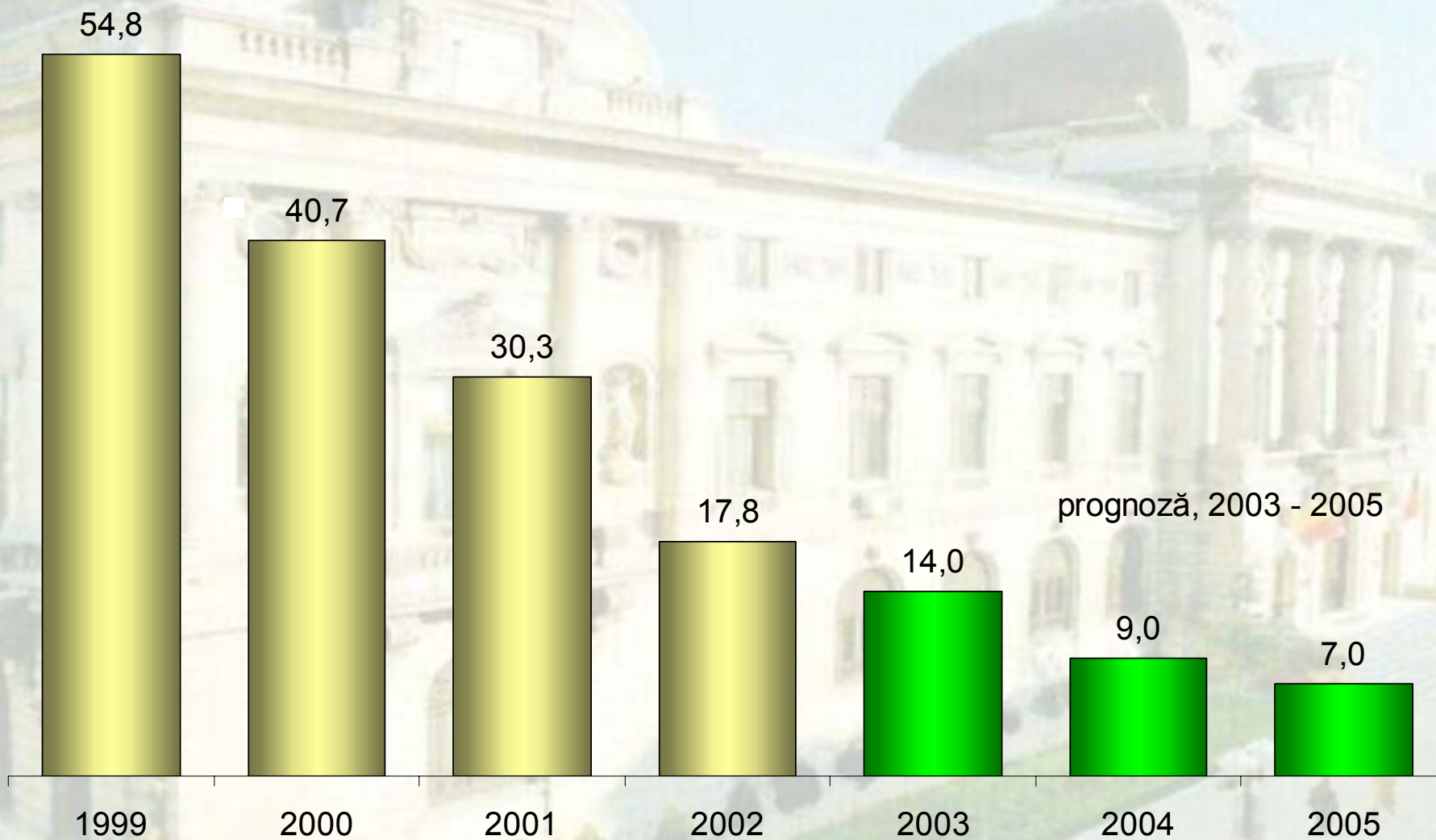
Previzuni pentru 2003

- ✓ Continuarea **creșterii economice** (5,2%) susținute de exporturi și investiții;
- ✓ Continuarea procesului de **dezinflație**: obiectivul de inflație (exprimată prin IPC) pentru 2003, de 13-14% (dec./dec.), sub nivelul ratei inflației de 17,8% din 2002;
- ✓ **Deficitul de cont curent**: 4,3% din PIB, pe baza creșterii exporturilor și importurilor cu 9% și respectiv 12,5%; finanțare autonomă substanțială;
- ✓ **Politică fiscală prudentă** (ținta de deficit fiscal 2,65% din PIB);
- ✓ Menținerea **datoriei publice și public garantate** în limite controlabile (aproximativ 30% din PIB);
- ✓ Finalizarea negocierilor cu CFI și BERD în vederea **privatizării** a 25% din capitalul celei mai mari bănci a sistemului bancar românesc – Banca Comercială Română;
- ✓ Continuarea consolidării **accesului pe piețele internaționale de capital**;
- ✓ Trecerea la **euro ca monedă de referință** începând cu 3 martie 2003;
- ✓ Standard&Poor's a **îmbunătățit ratingul** la BB- (în februarie 2003).

Rata inflației

IPC; dec./dec.

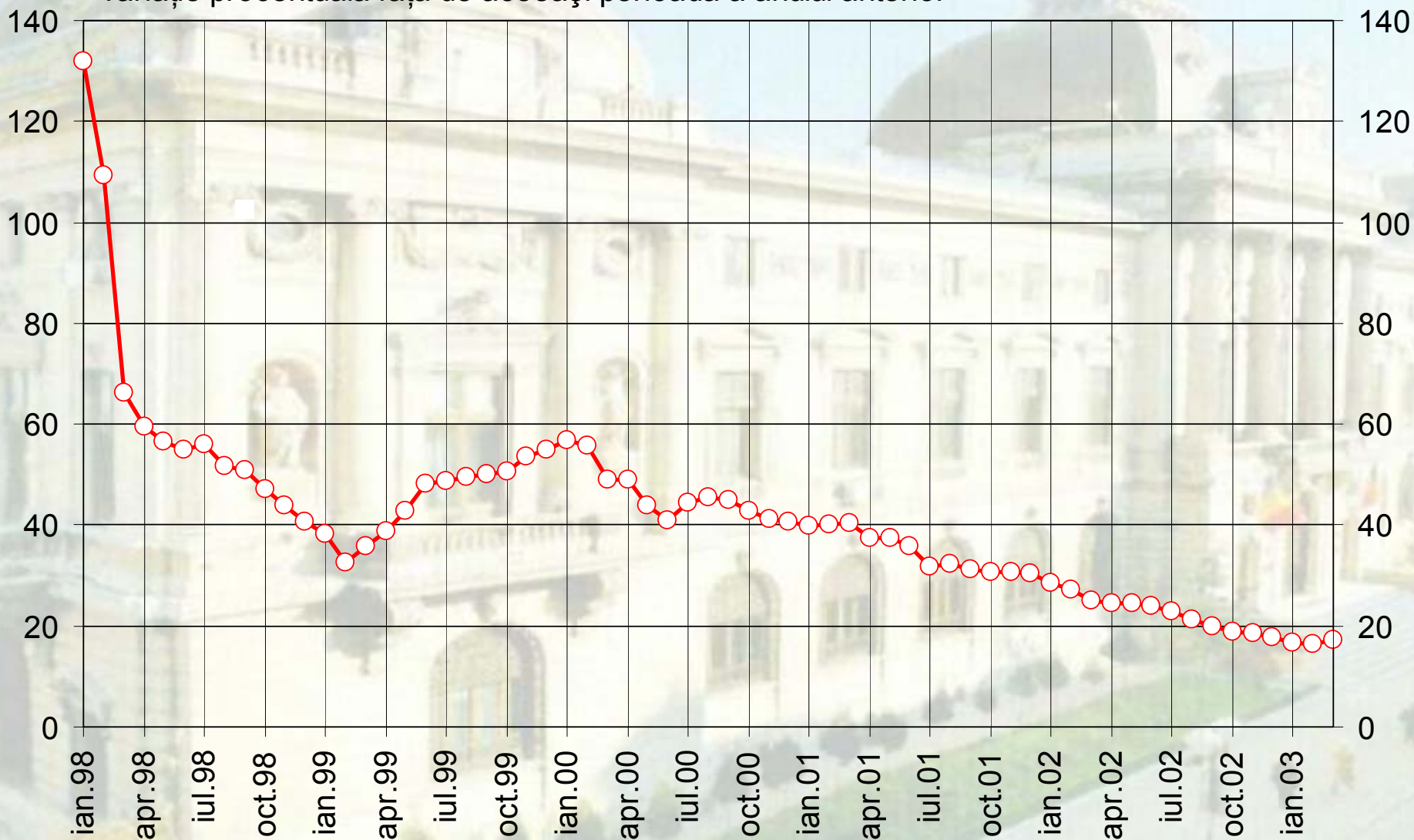
Sursa: Institutul Național de Statistică; Ministerul Dezvoltării și Prognozei

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Rata inflației (IPC)

variație procentuală față de aceeași perioadă a anului anterior

Sursa: Institutul Național de Statistică

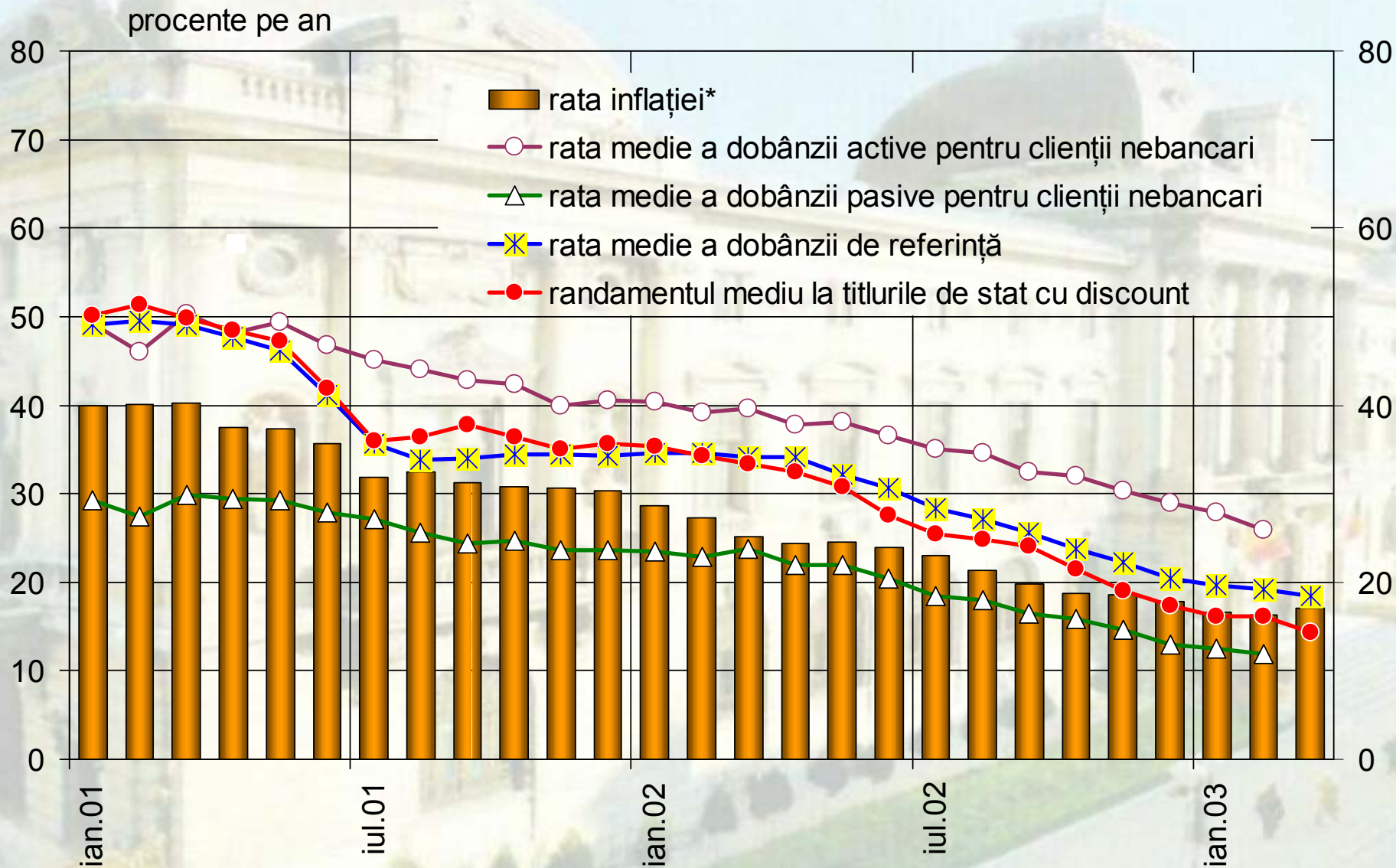
BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Dezinflația – rezultate și perspective

- ✓ **Dezinflație graduală** – de la 54,8% în 1999 la 17,8% în 2002 (IPC, dec./dec.) – susținută de un *mix* coerent de politici macroeconomice (monetară, de curs, fiscală, salarială, structurală)
- ✓ **Rezultatele obținute până în prezent**
  - ✓ corespund PEP și sunt compatibile cu atingerea unui **nivel anual cu o singură cifră** în 2004
  - ✓ au conferit **credibilitate sporită băncii centrale**, contribuind astfel la temperarea anticipațiilor inflaționiste
- ✓ **Abordarea graduală a vizat un echilibru adecvat între costuri și rezultate**
  - progresele pe linia dezinflației s-au realizat concomitent cu creșterea economică și reducerea șomajului
  - s-a urmărit în permanență sustenabilitatea dezinflației

Ratele dobânzilor în sistemul bancar și inflația

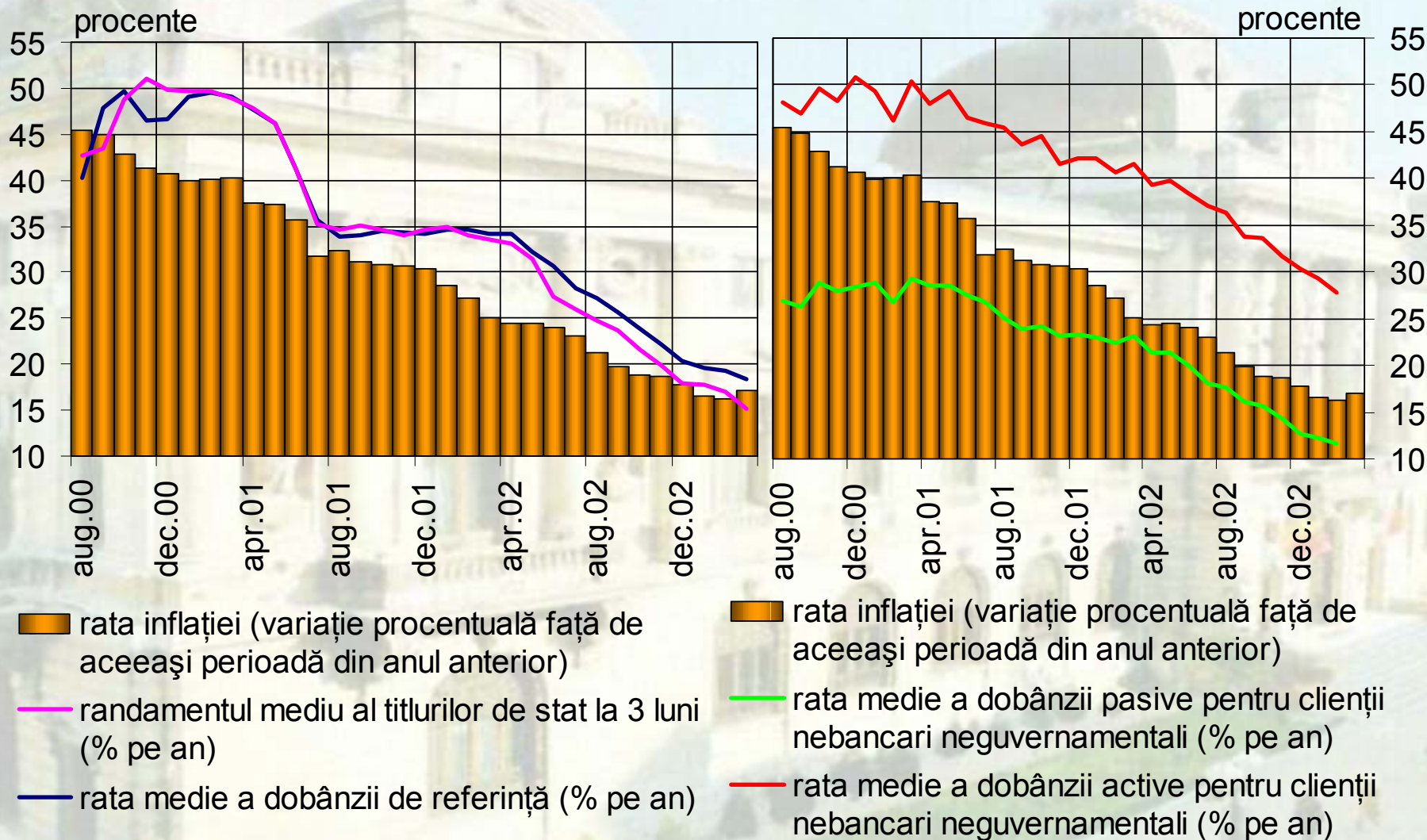

Sursa: Banca Națională a României *) variație procentuală față de aceeași perioadă din anul anterior

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

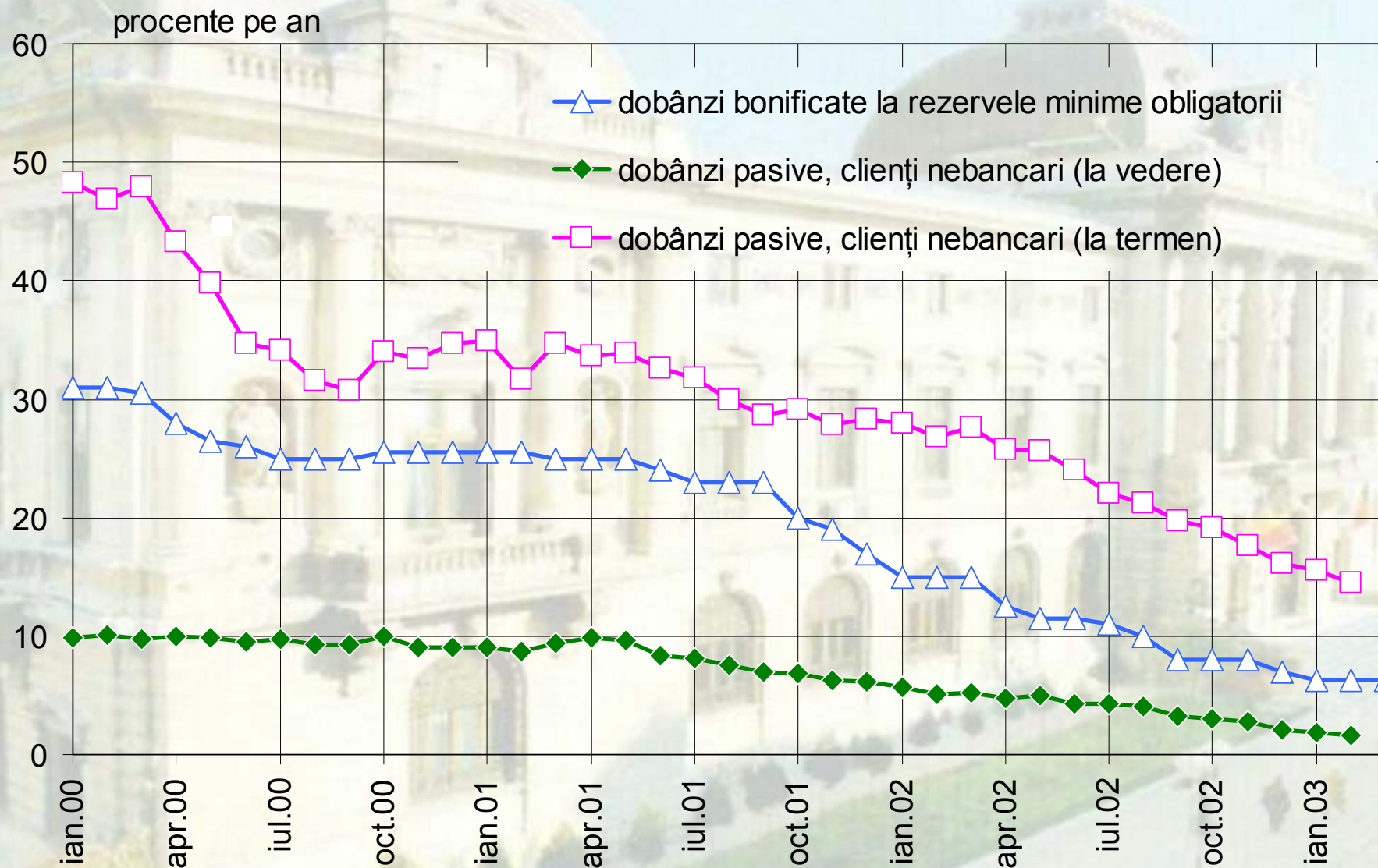

Rata inflației și rate ale dobânzilor

Sursa: Institutul Național de Statistică, Banca Națională a României

Ratele dobânzilor pasive

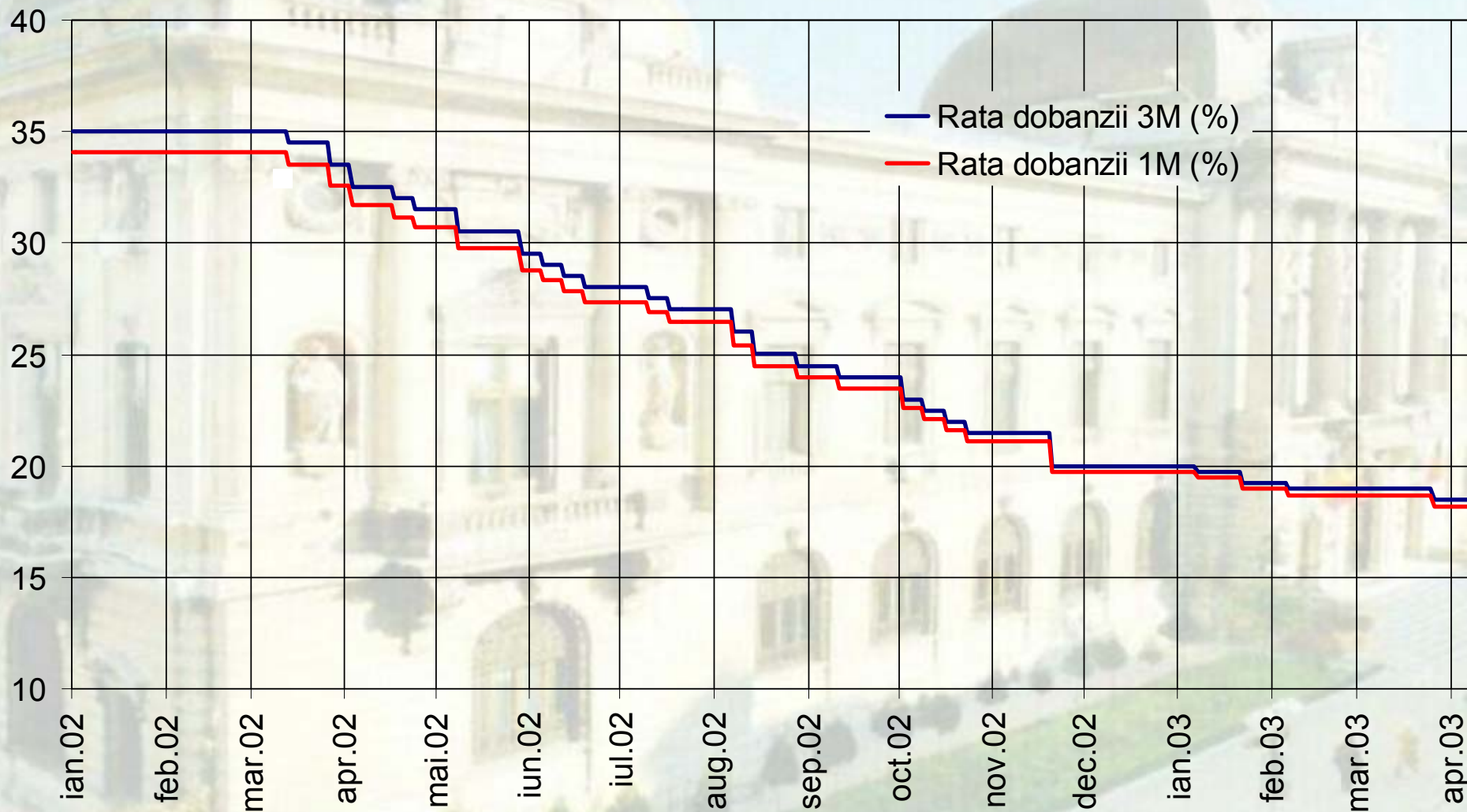
Sursa: Banca Națională a României

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

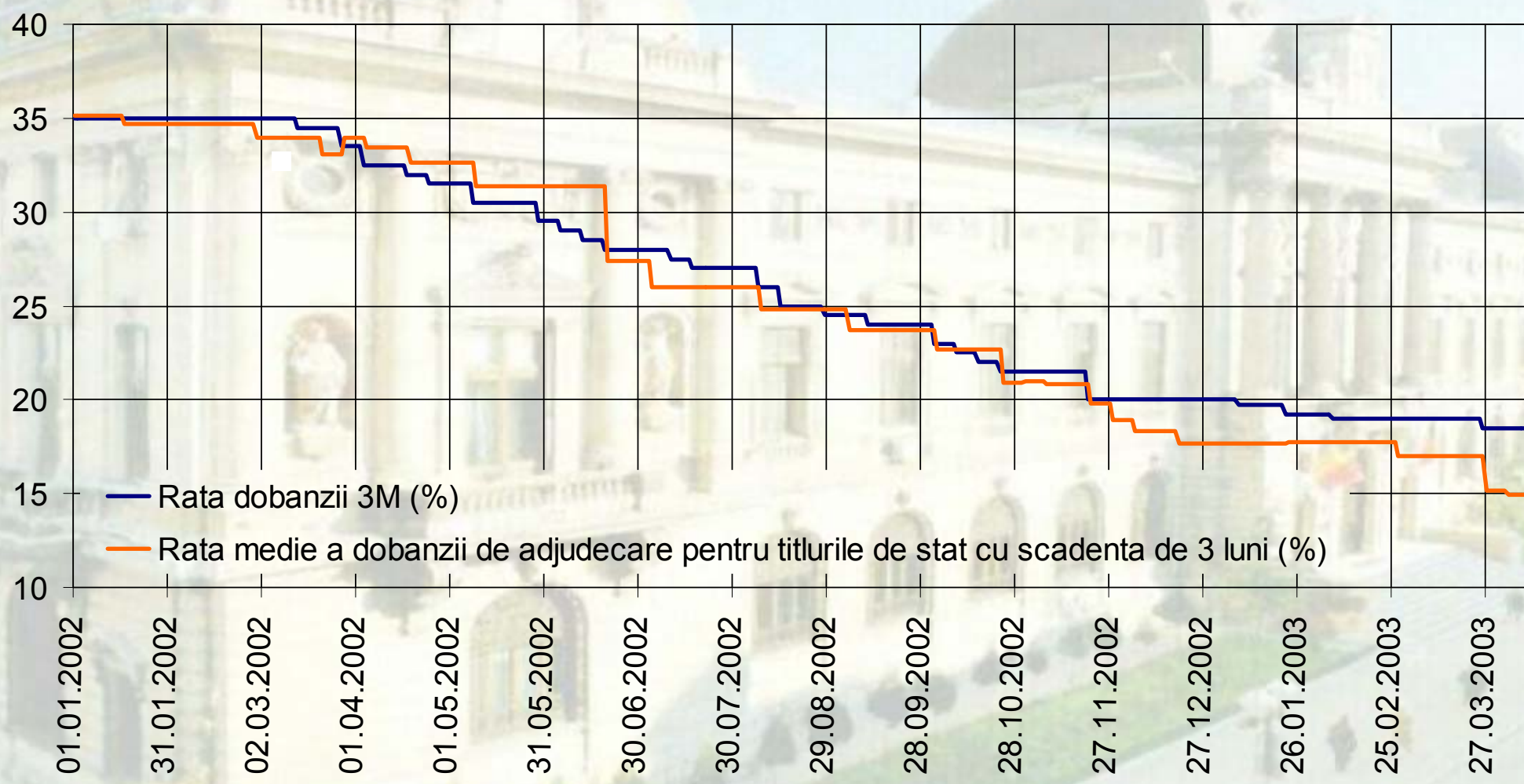

Rata indicativă a dobânzii stabilite de Comitetul de politică monetară pentru operațiunile de sterilizare pe termen de 1 și 3 luni

Sursa: Banca Națională a României

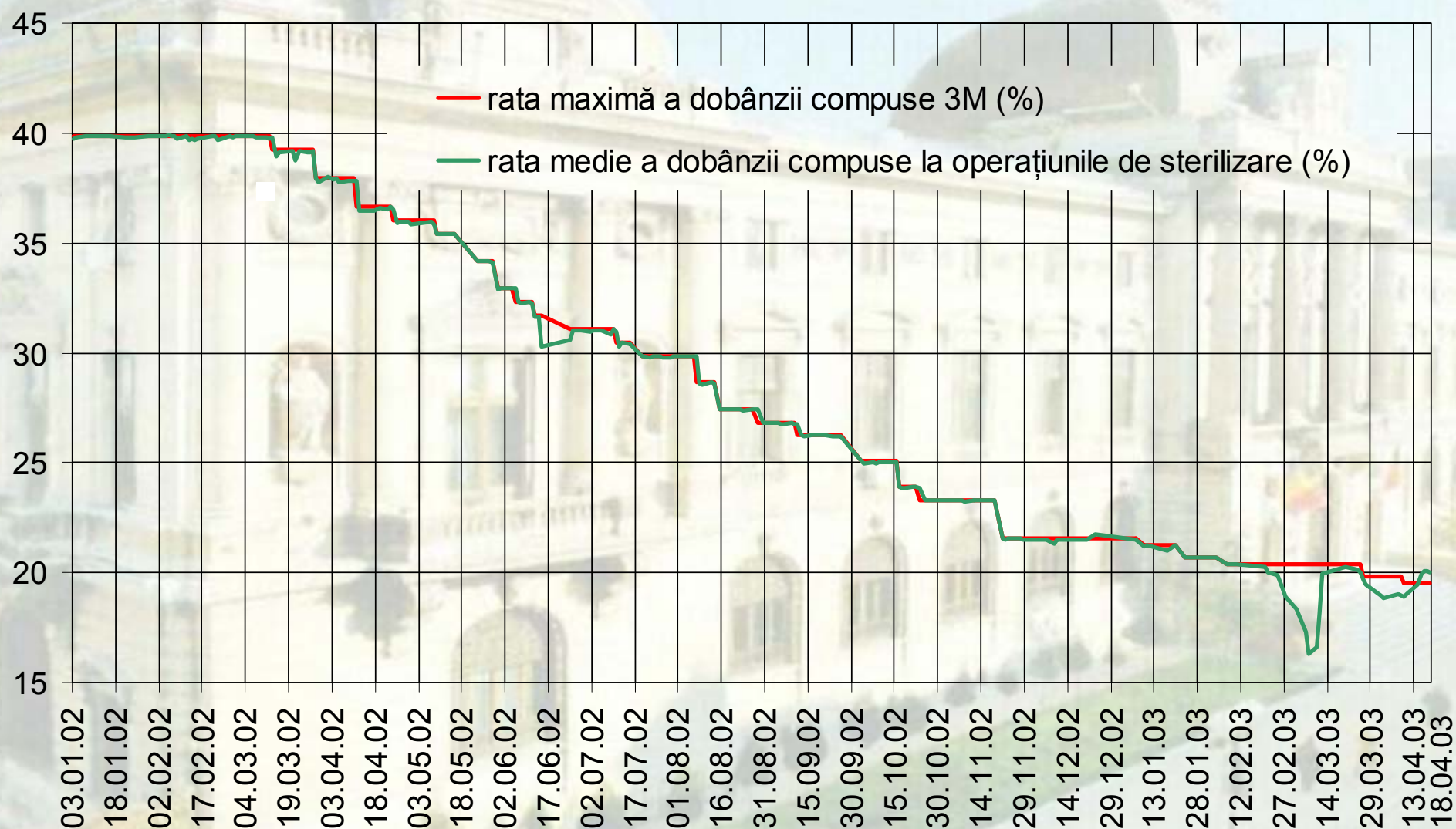
**Rata indicativă a dobânzii stabilite de Comitetul de politică monetară
pentru operațiunile de sterilizare pe termen de 3 luni și
rata medie a dobânzii de adjudecare pentru titlurile de stat cu scadența de 3 luni**

Sursa: Banca Națională a României

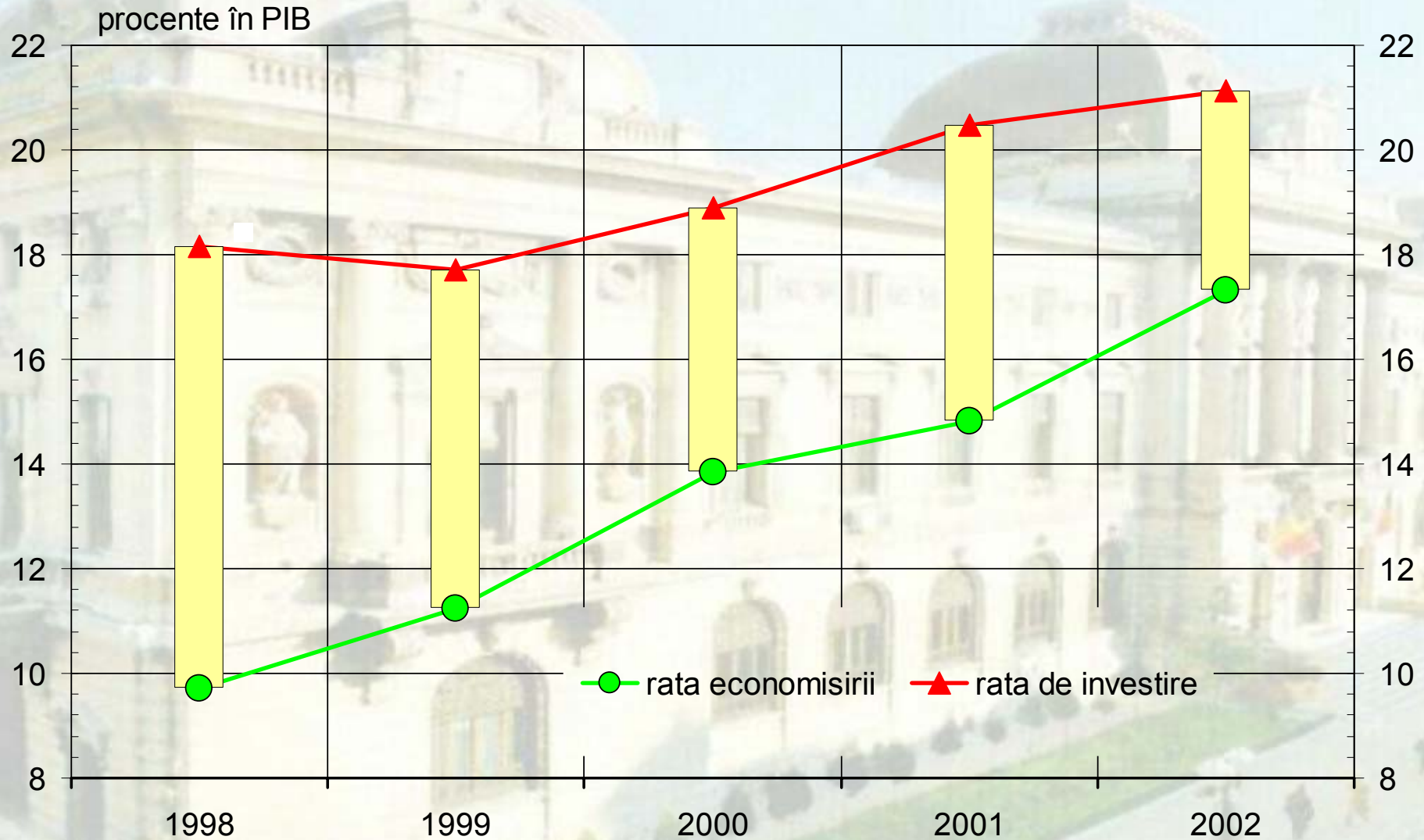

Rata indicativă a dobânzii stabilite de Comitetul de politică monetară pentru operațiunile de sterilizare pe termen de 3 luni

Sursa: Banca Națională a României

Economisirea și investițiile

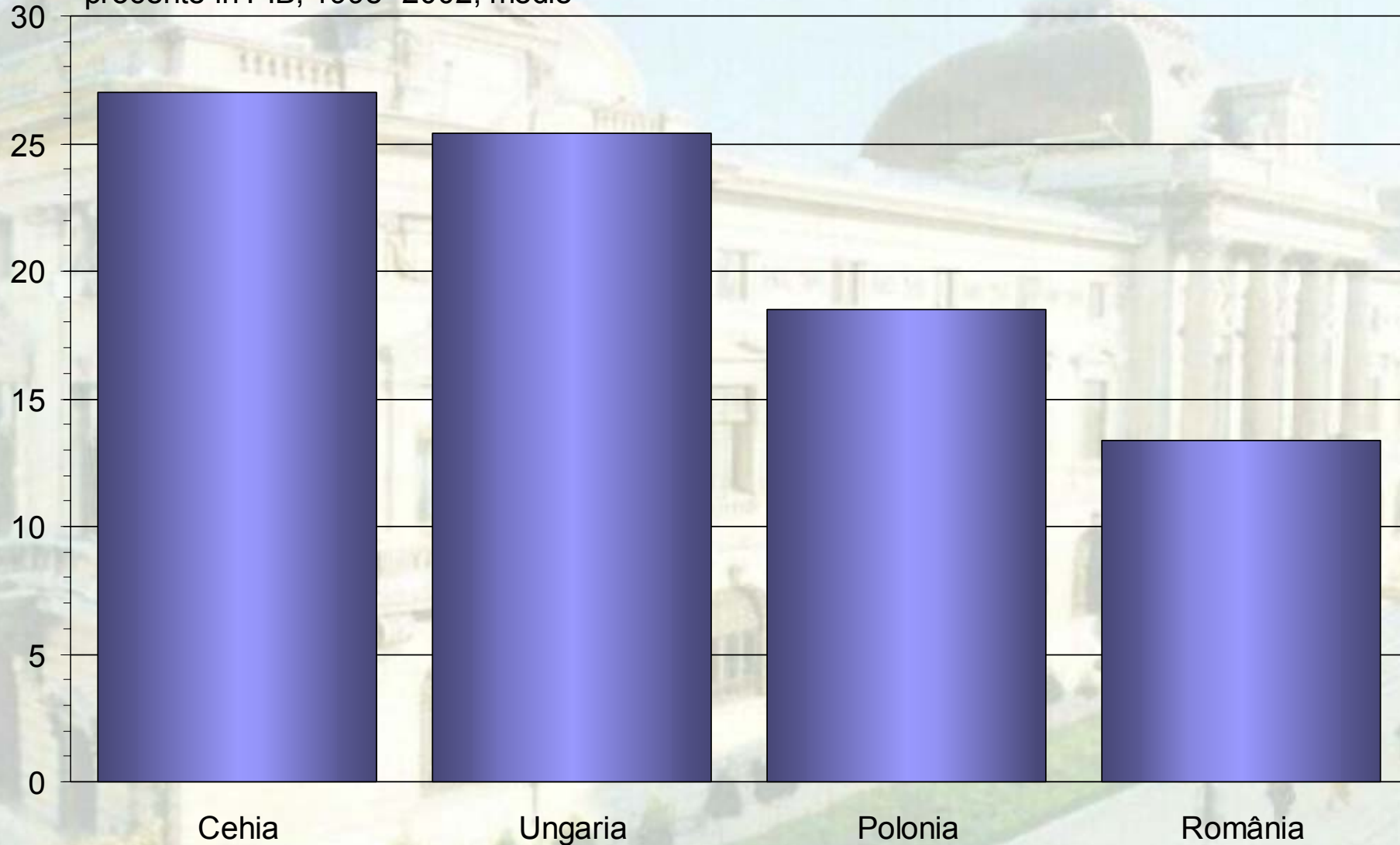
Sursa: Institutul Național de Statistică; calcule efectuate de Banca Națională a României

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Rata economisirii

procente în PIB; 1998 -2002, medie

Sursa: institutelor de statistică din țările respective; INS, CANSTAT Buletin Statistic

Intermedierea financiară și remonetizarea economiei

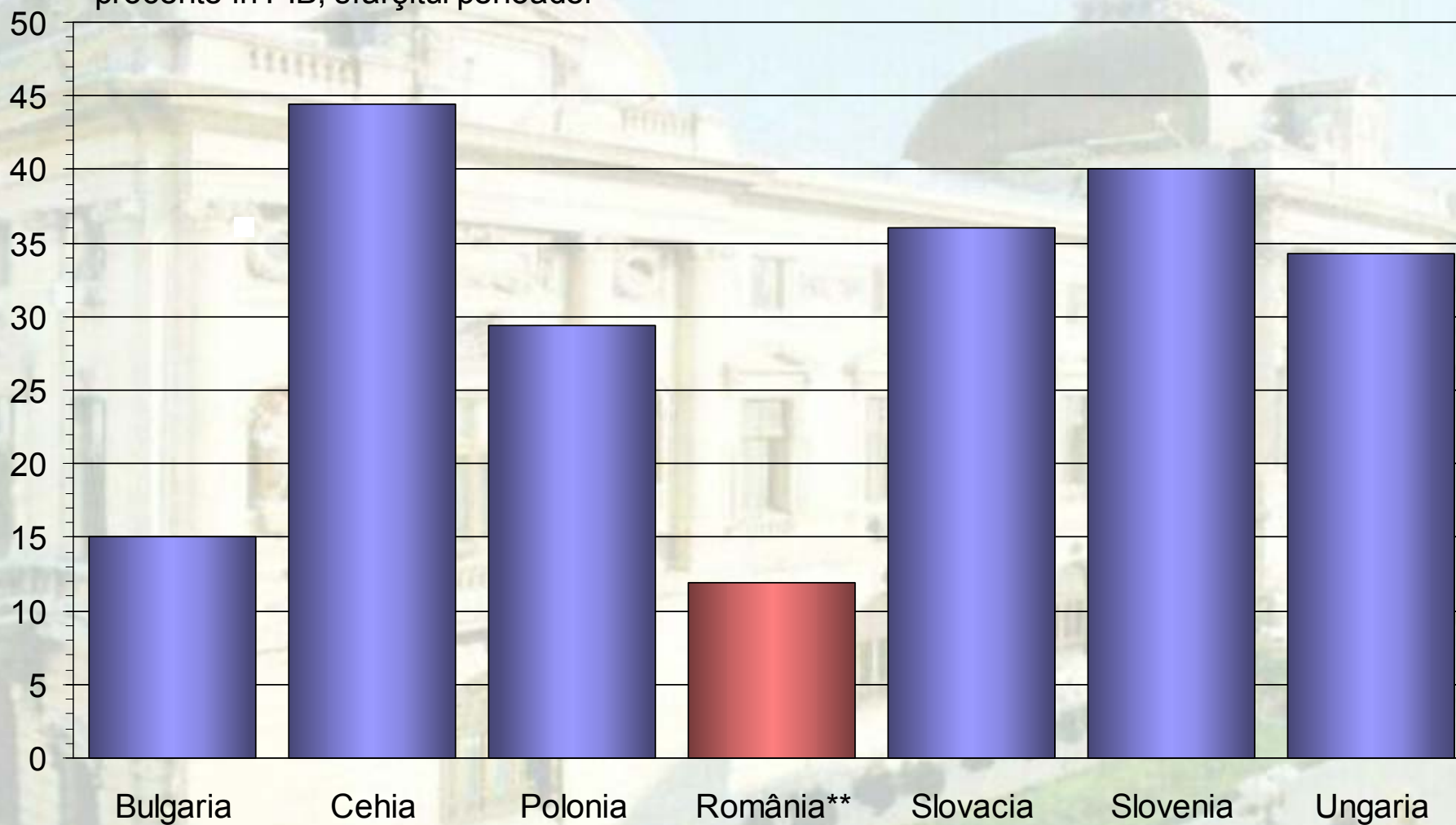
Sursa: Banca Națională a României

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Intermedierea financiară* în Europa centrală și de Est 2001

procente în PIB; sfârșitul perioadei

Sursa: BNR, INS, FMI, (IFS septembrie 2002)

*) creditul neguvernamental/PIB

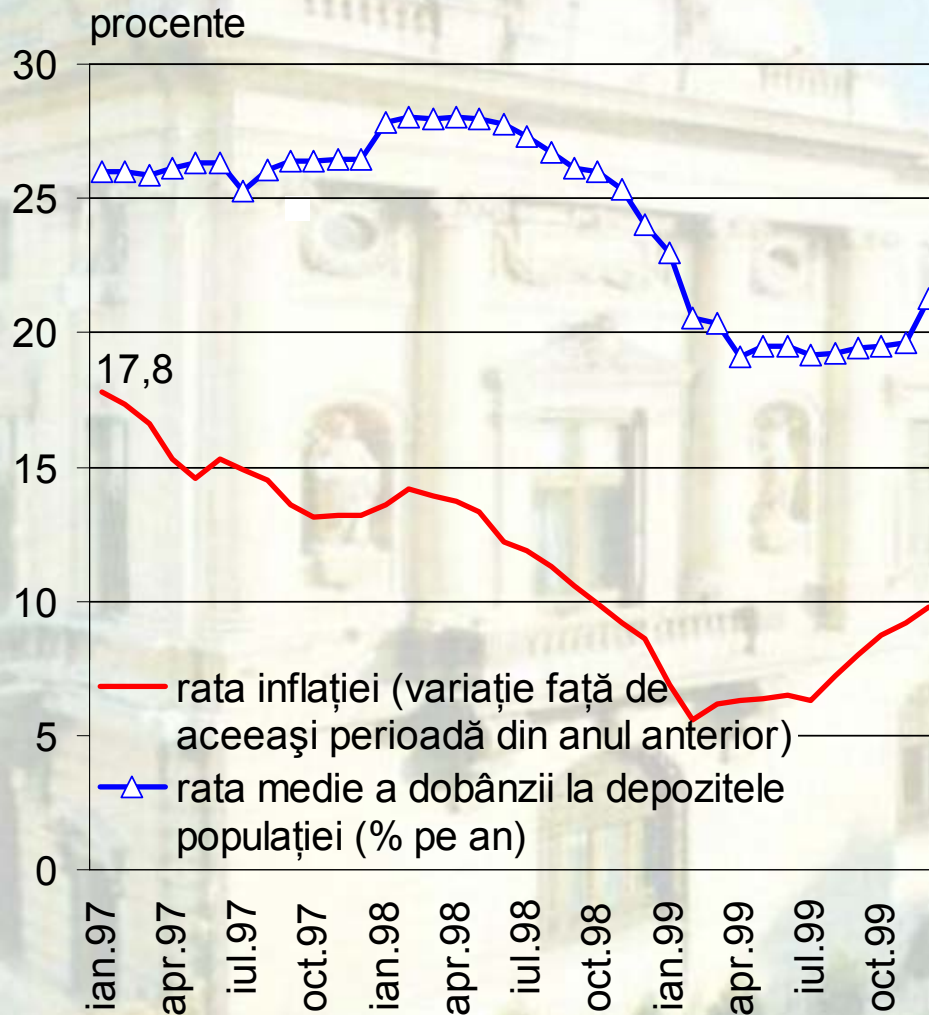
**) date la 2002

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

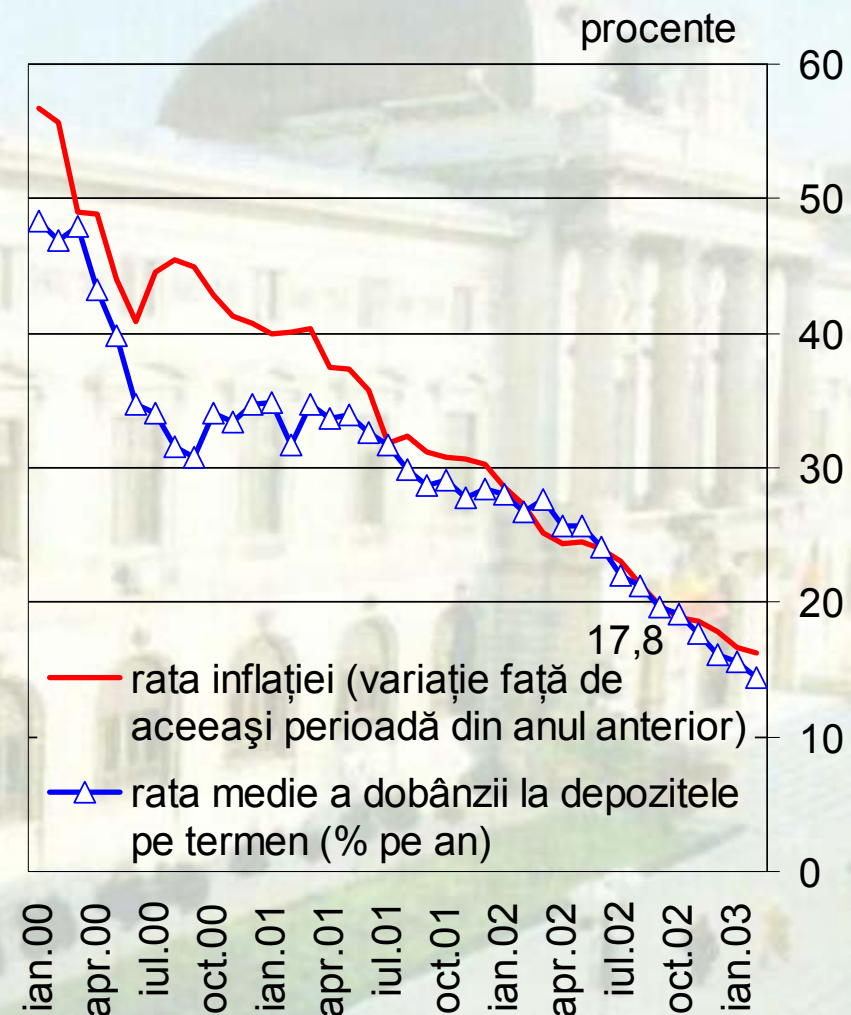
Rata dobânzii pasive și inflația

Polonia

Sursa: Banca Națională a Poloniei

România

Sursa: INS, BNR

Dilema Tošovský

- Persistența aprecierii în termeni reali a monedelor naționale ale țărilor în tranziție din Europa Centrală și de Est poate atrage - dacă ratele dobânzilor interne nu sunt menținute la niveluri relativ scăzute - intrări excesive de capital, care urmăresc valorificarea diferențialului de randament

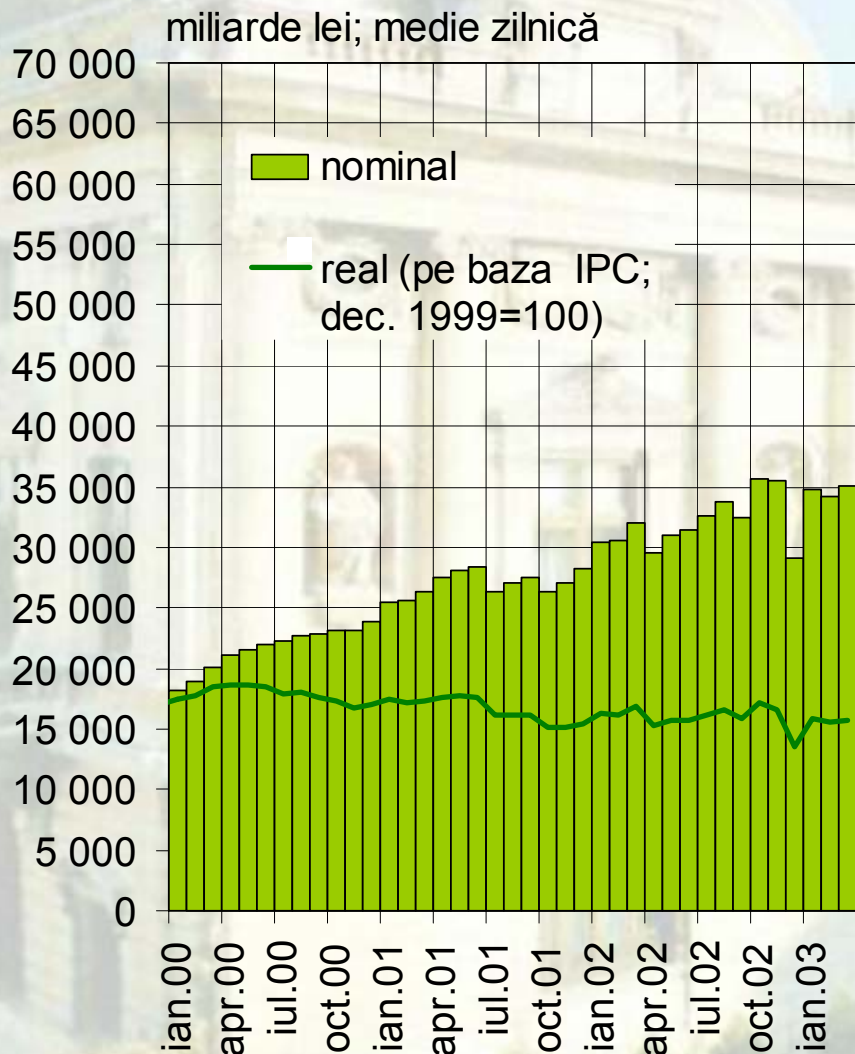
DAR

- Autoritățile trebuie să promoveze rate ale dobânzilor care să fie suficient de înalte pentru a asigura un echilibru între economisirea internă și investiții

=> DILEMA POLITICII MONETARE:

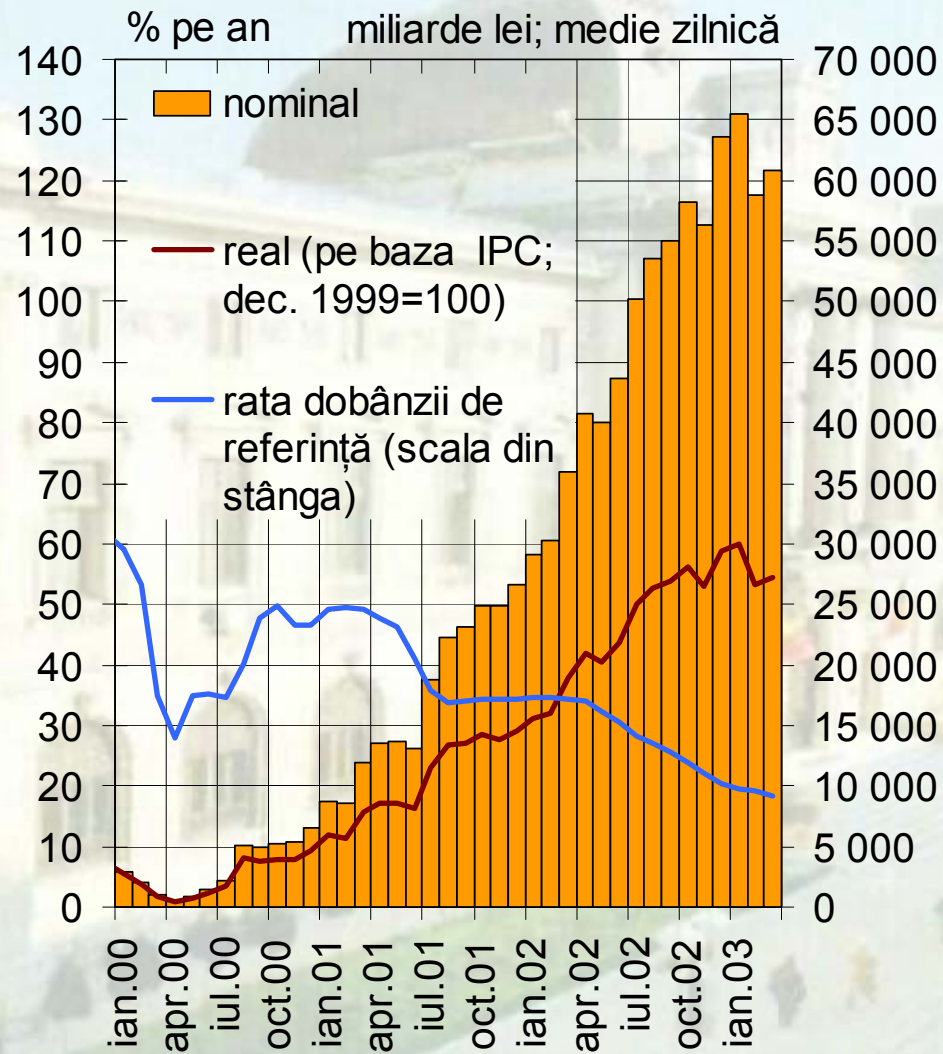
- Rate ale dobânzii fie prea ridicate, fie prea scăzute conduc la creșterea inflației și majorarea deficitului de cont curent

Disponibilități ale băncilor la BNR

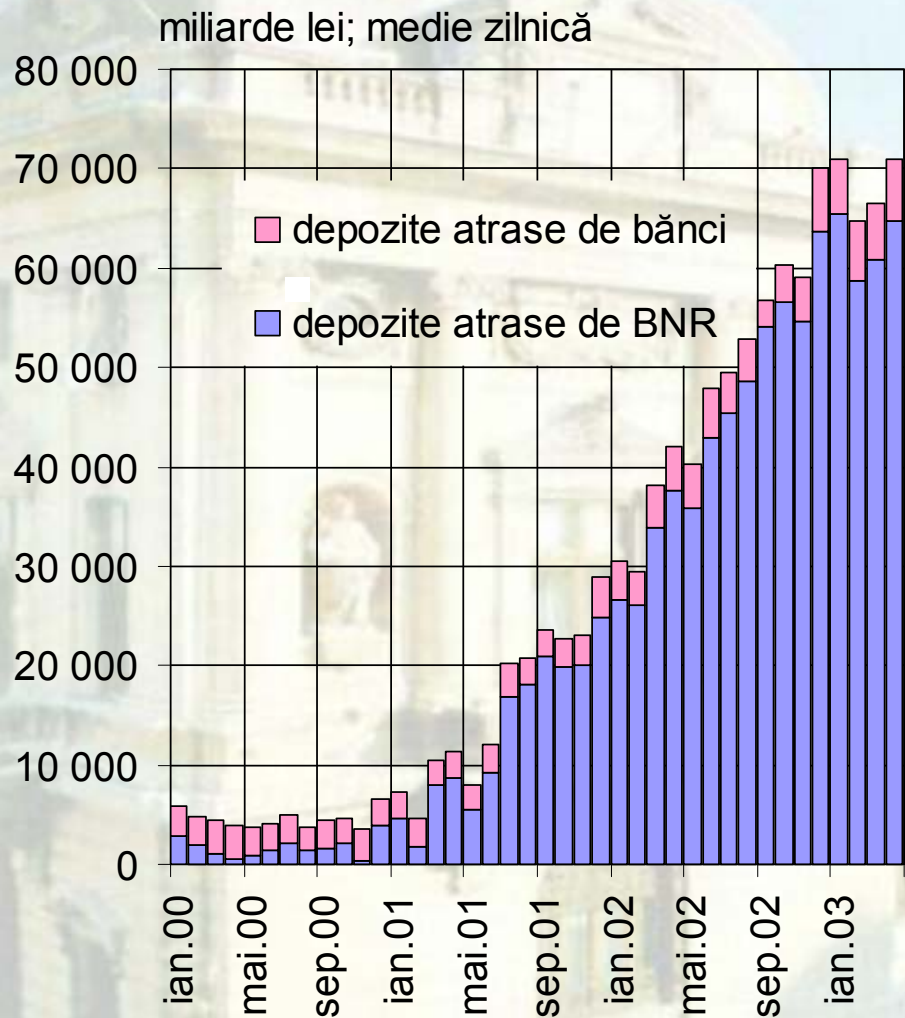

Sursa: Banca Națională a României

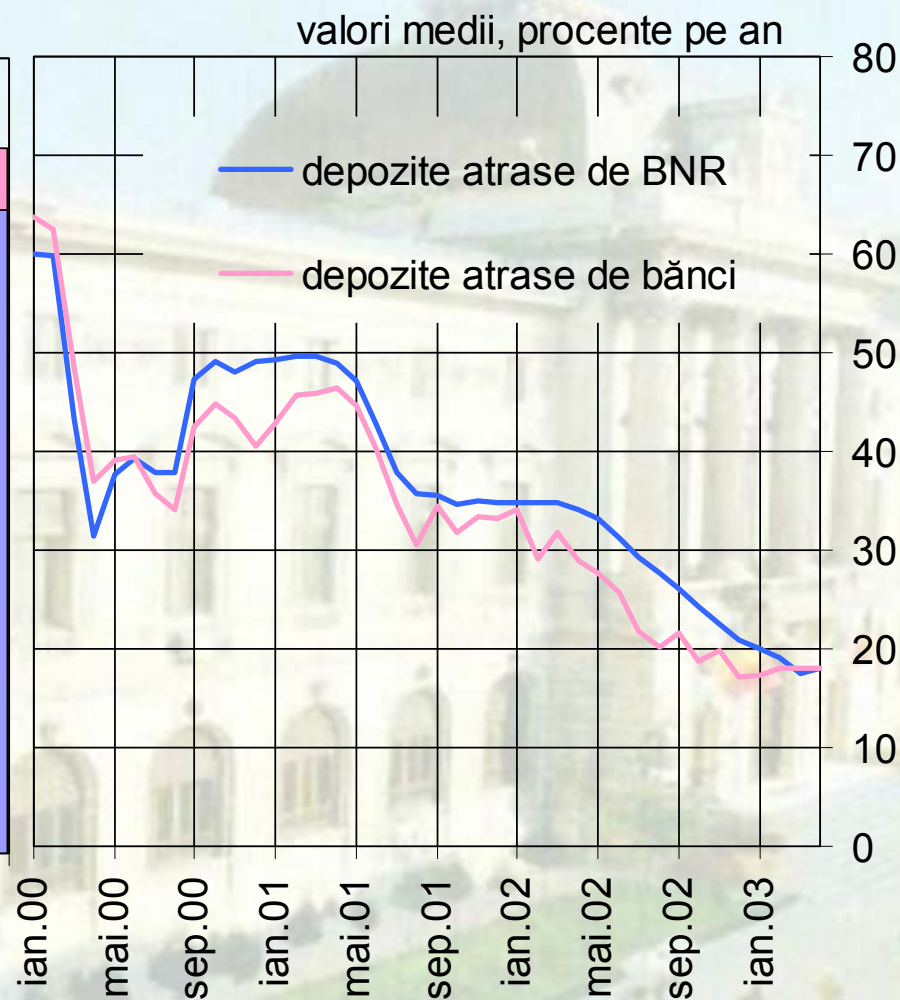
Volumul sterilizării

Evoluția depozitelor interbancare

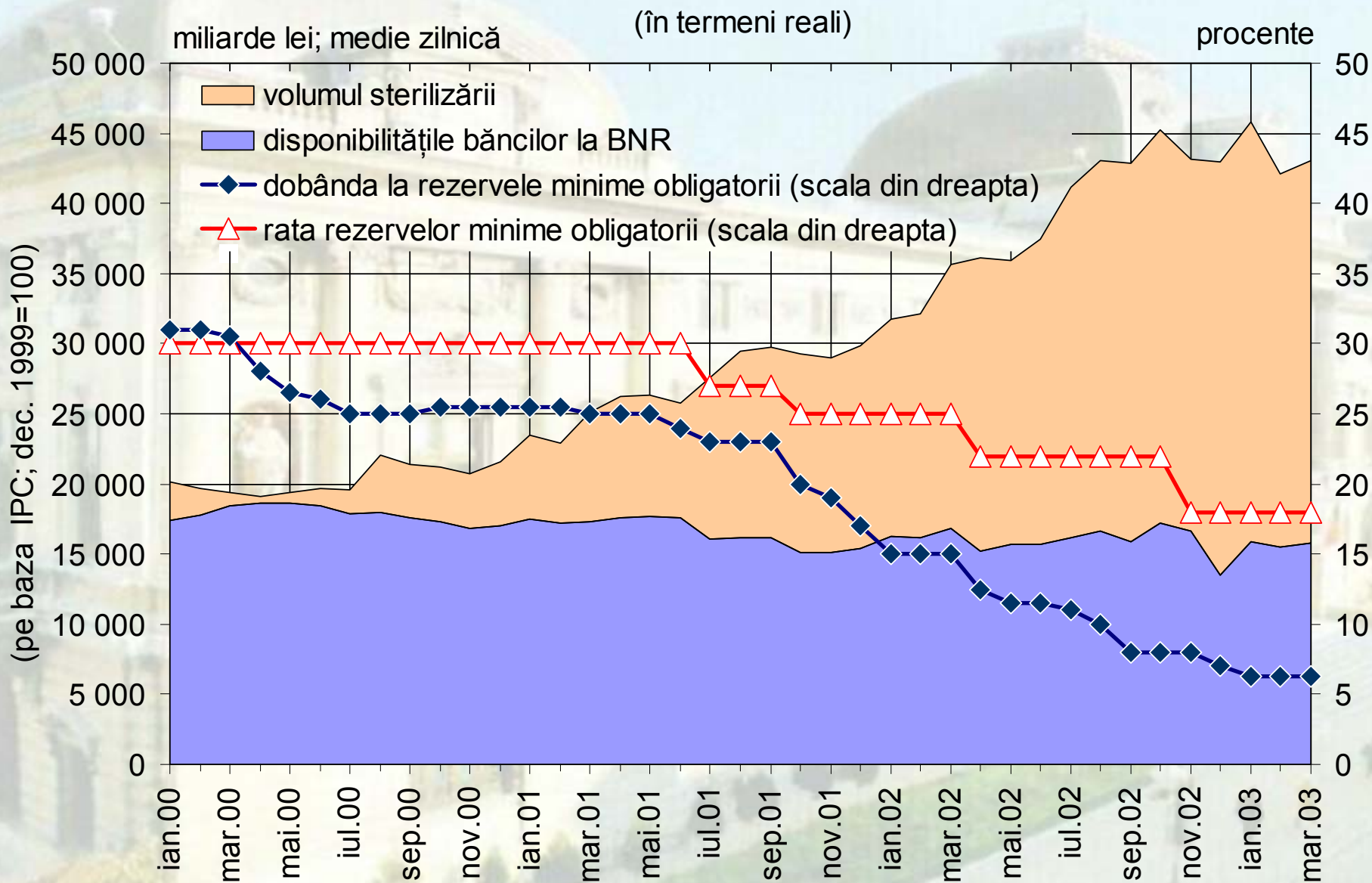

Ratele dobânzilor

Sursa: Banca Națională a României

Disponibilitățile băncilor la BNR, volumul sterilizării și rata rezervelor minime obligatorii

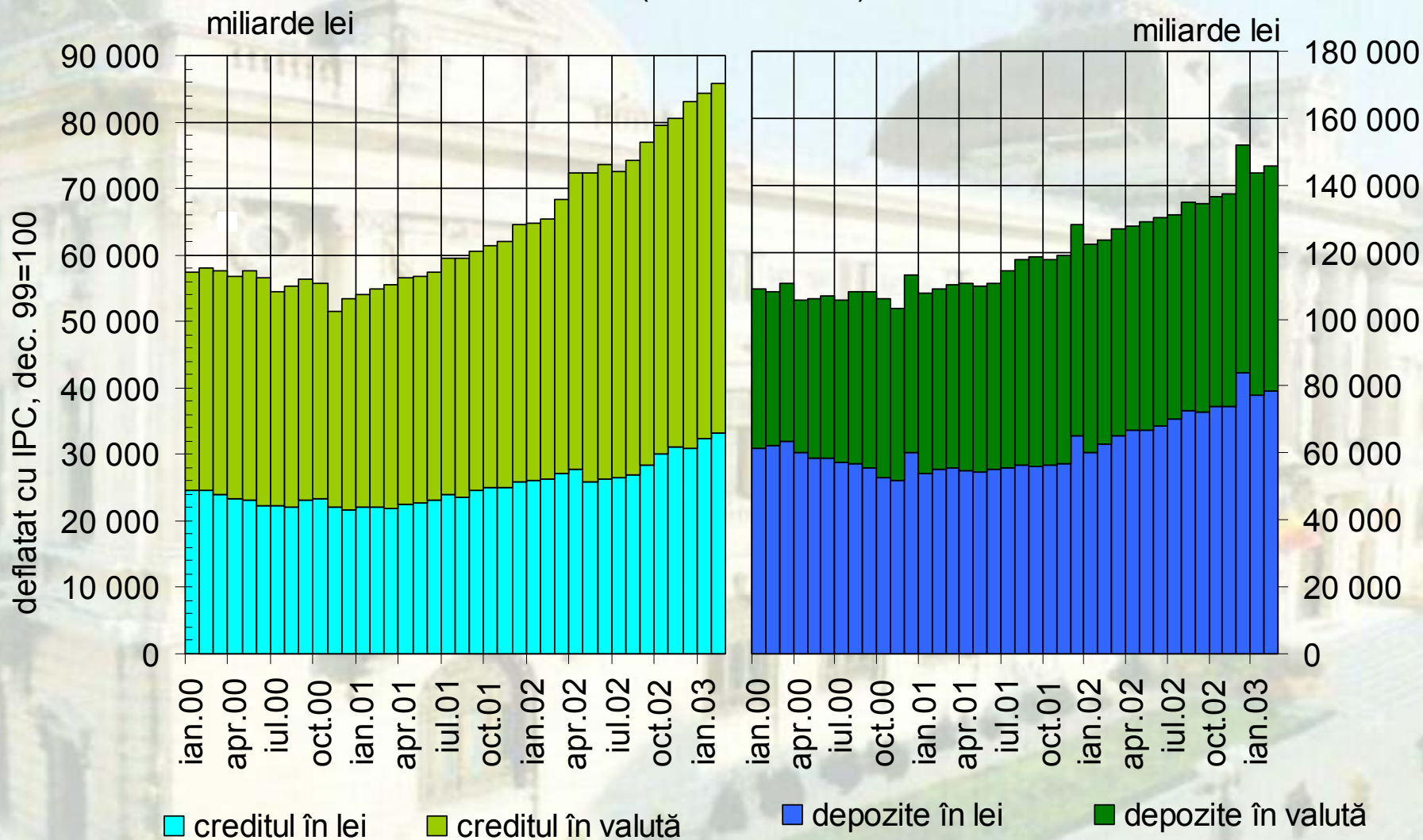
Sursa: Banca Națională a României

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Situația creditului neguvernamental și a depozitelor

(în termeni reali)

Sursa: Banca Națională a României

Reducerea dobânzilor bancare – riscuri și beneficii

- ✓ Rata de economisire încă scăzută și gradul redus de intermediere financiară impun **prudență în politica de dobânzi a băncilor**

Dobânzi pasive

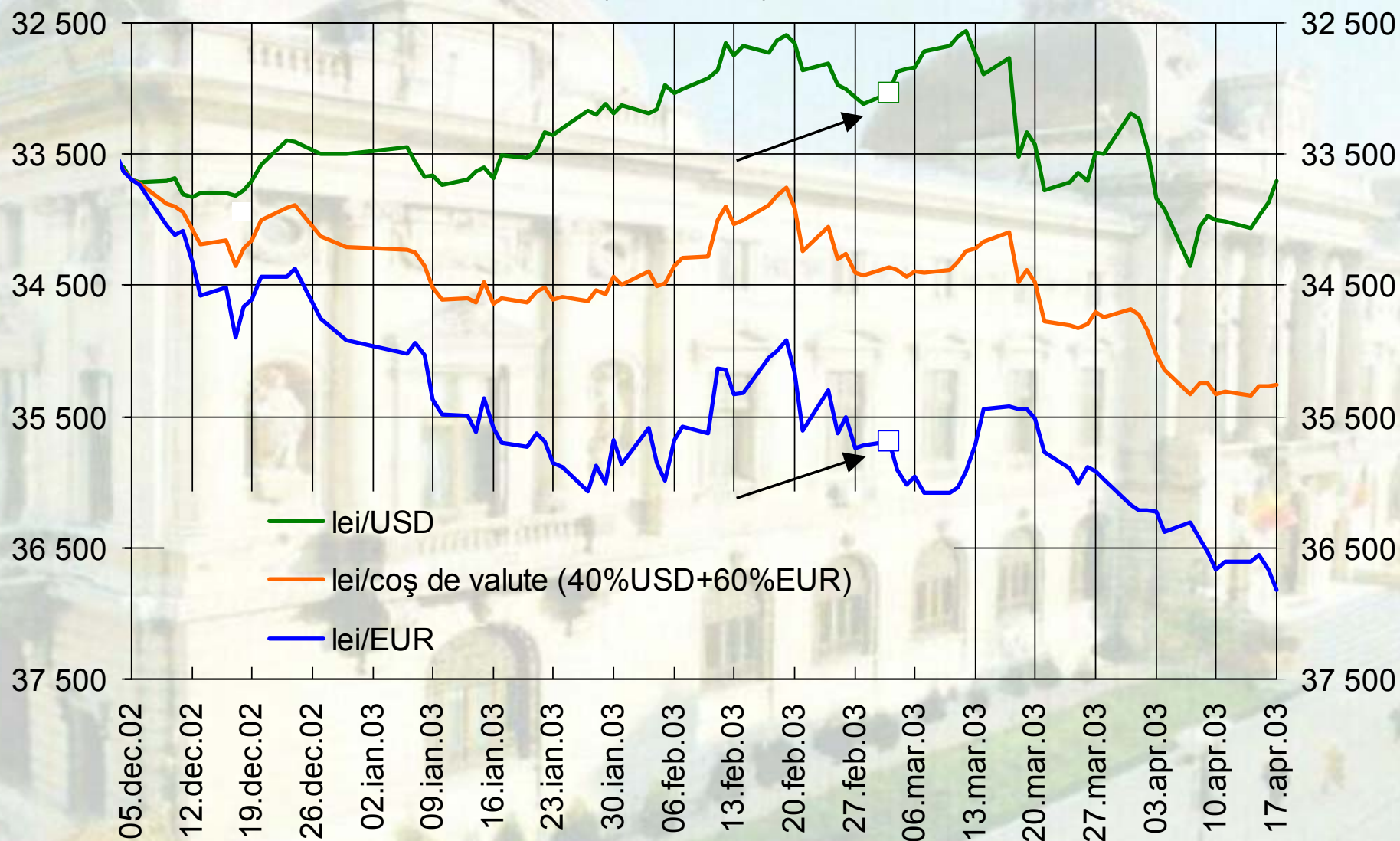
- trecerea dobânzilor pasive în spectrul real negativ ar descuraja procesul de economisire și ar afecta cererea de monedă națională, în lipsa alternativelor de plasament
- dezvoltarea sustenabilă a economiei românești este condiționată de un nivel corespunzător al economisirii interne

Dobânzi active

- amendamentele aduse Legii falimentului (nr.64/1995) simplifică procedura de executare a garanțiilor bancare, reducând costurile de intermediere ale băncilor și creând condiții de diminuare a dobânzilor active

Cursul de schimb al pieței valutare

(date zilnice)

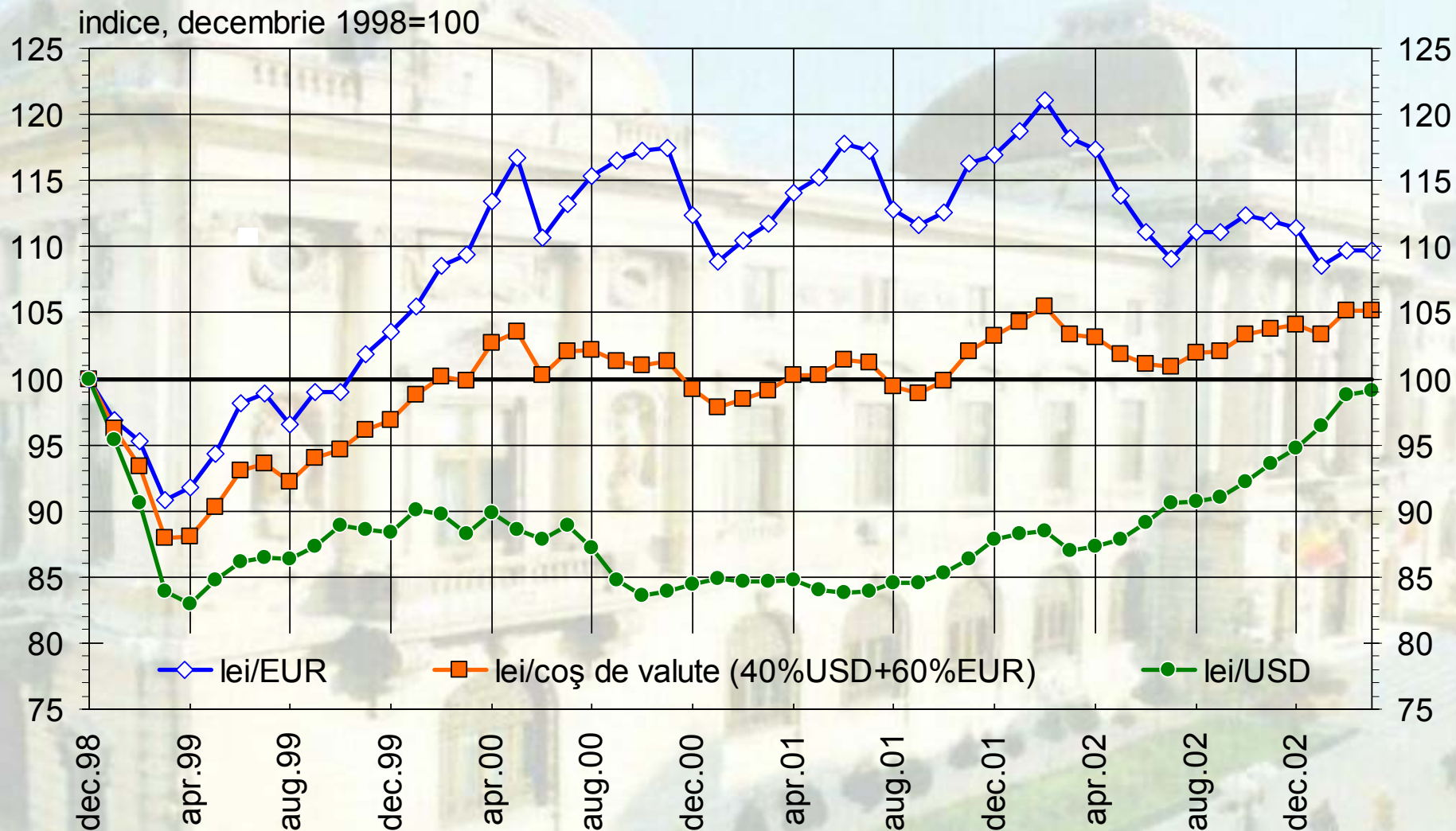

Sursa: Banca Națională a României

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Cursul de schimb mediu real* al leului

*) calculat pe baza diferențialului de IPC dintre România și SUA, și respectiv, zona euro

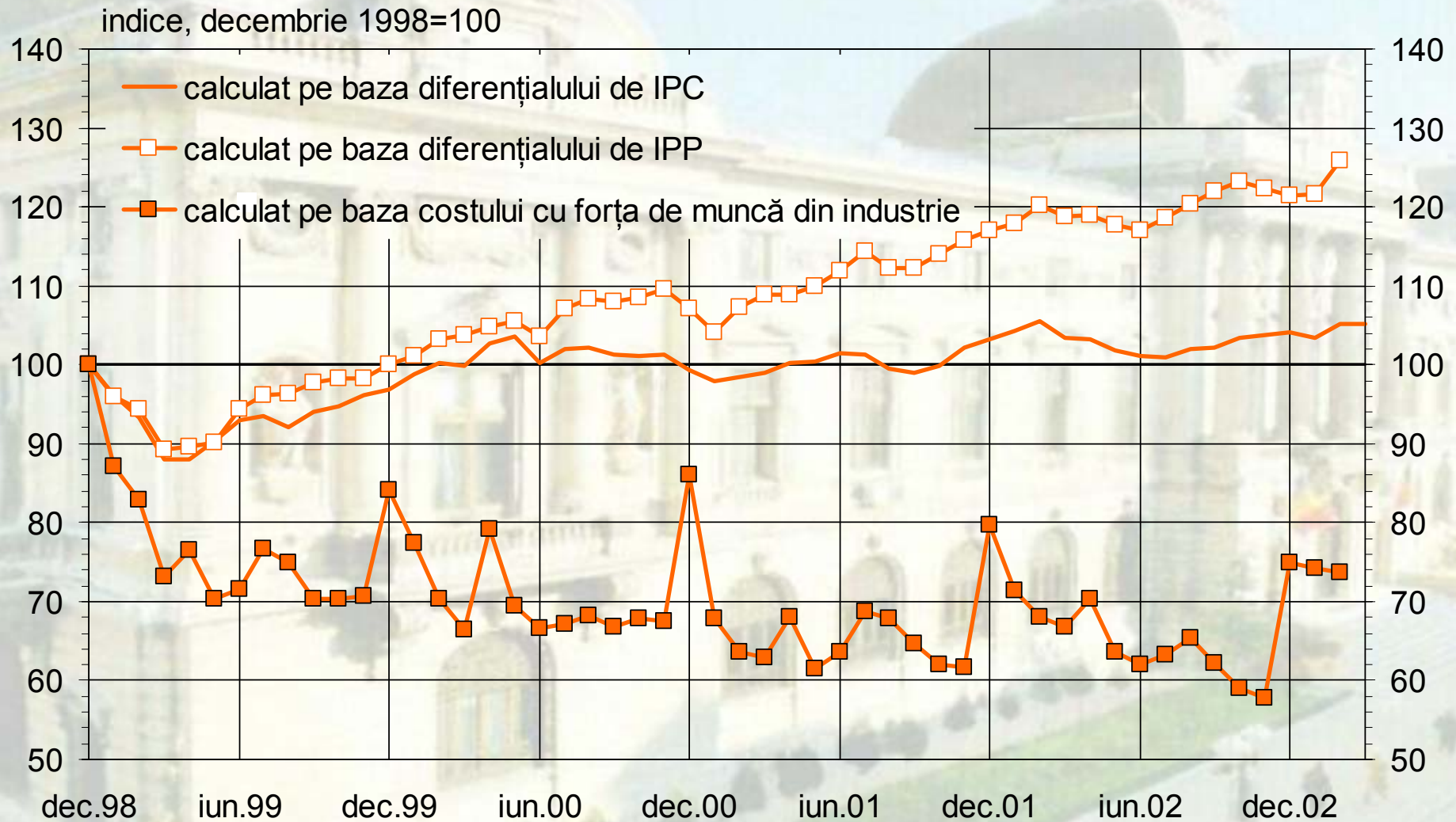
Sursa: Institutul Național de Statistică, Banca Națională a României

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Cursul de schimb mediu real al leului față de coșul de valute (40%USD+60%EUR)

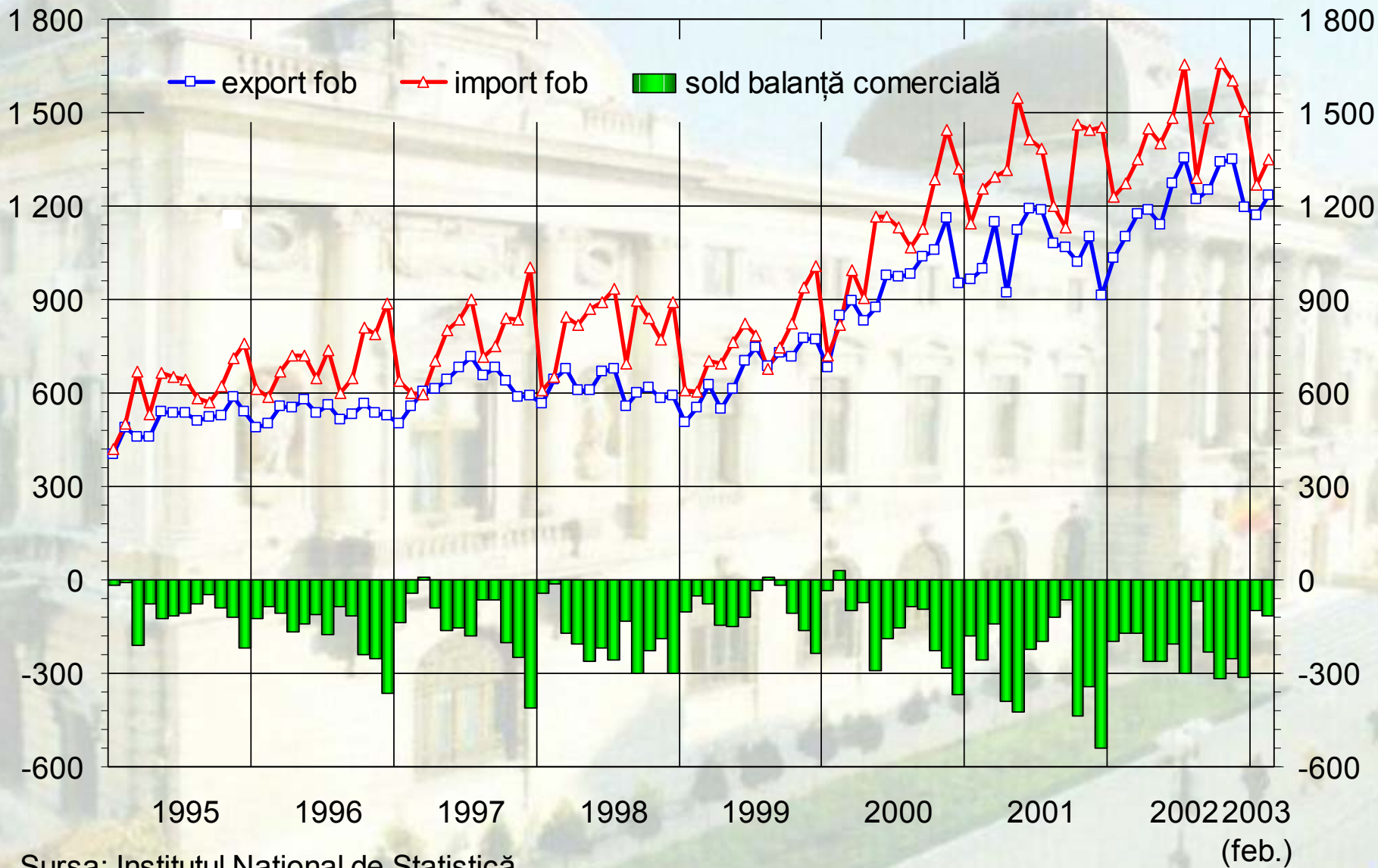

Sursa: Banca Națională a României

Balanța comercială

(date lunare)

milioane EUR

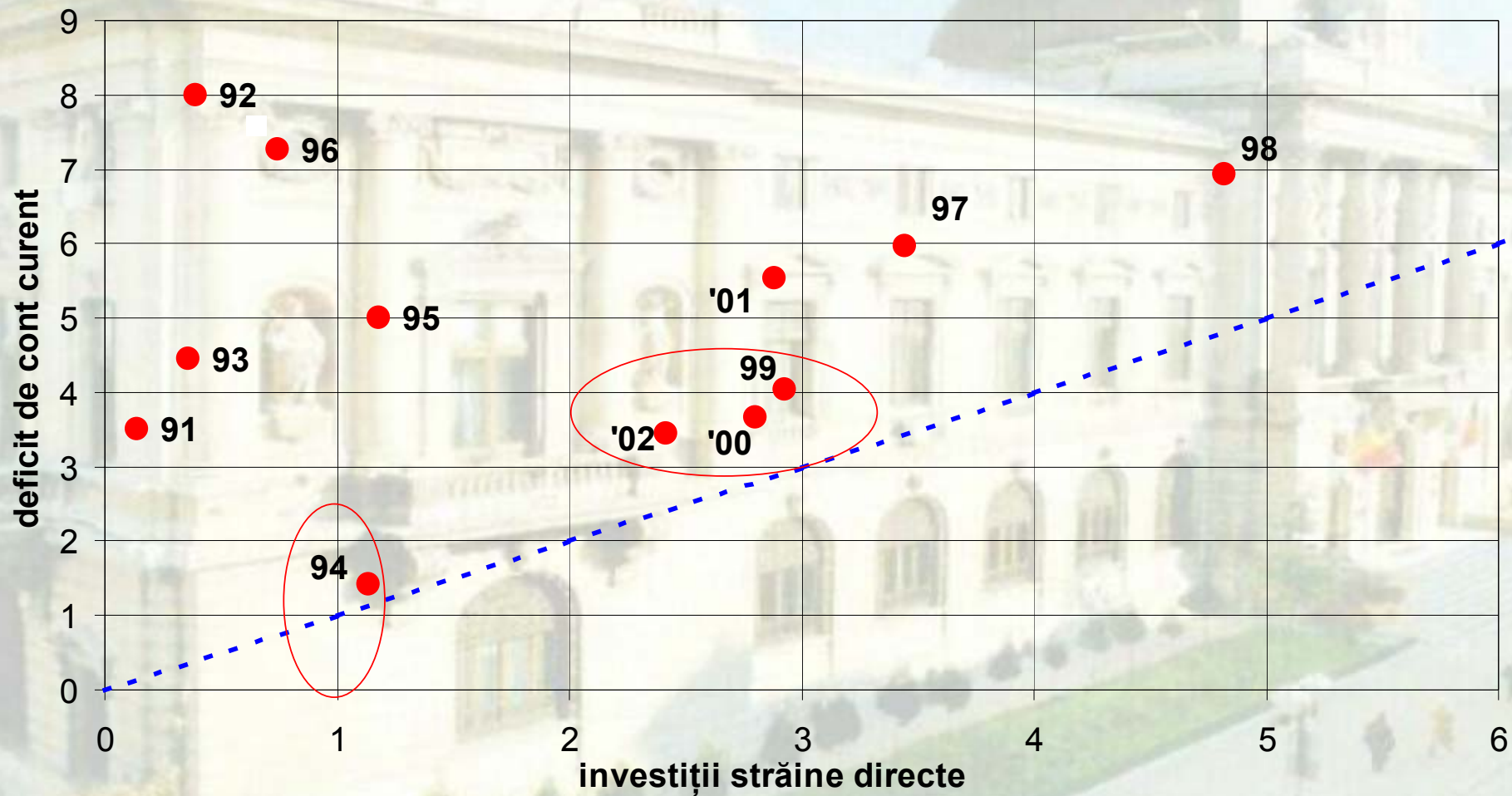
Sursa: Institutul Național de Statistică

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Deficitul contului curent și investițiile străine directe în România, 1991-2002

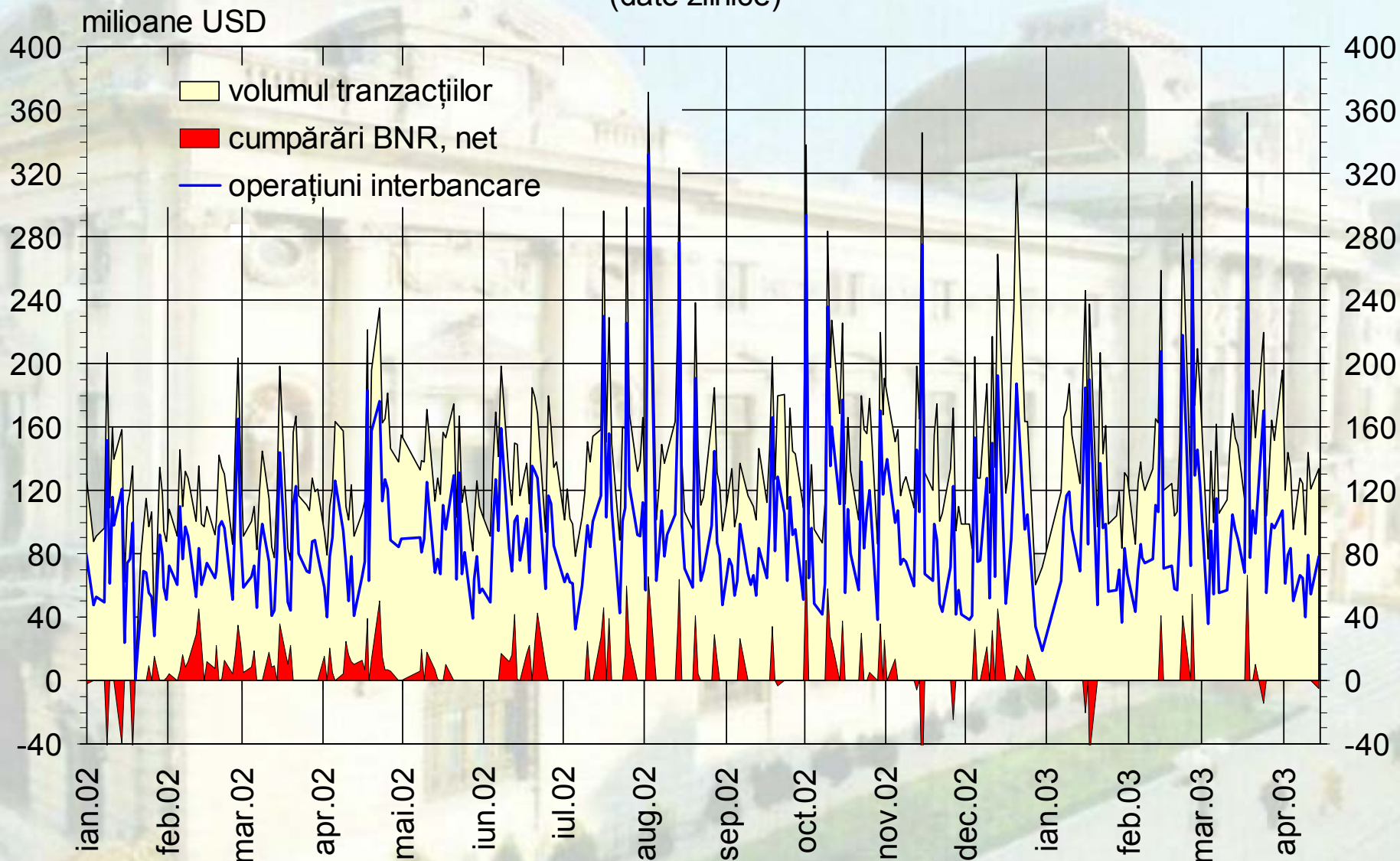
(procente în PIB)

Sursa: Institutul Național de Statistică, Banca Națională a României

Tranzacții pe piața valutară

(date zilnice)

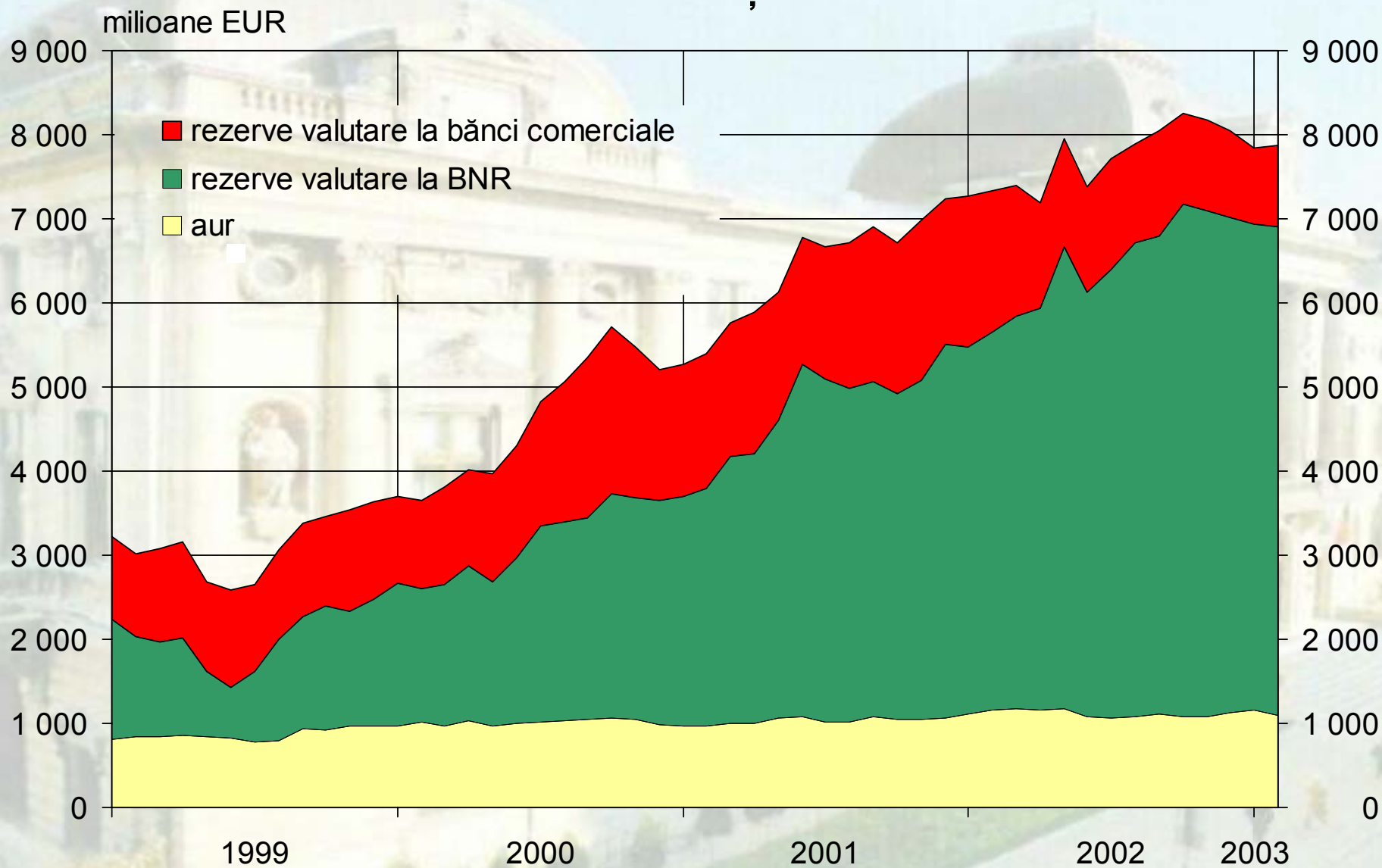

Sursa: Banca Națională a României

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Rezervele internaționale brute

Sursa: Banca Națională a României

(februarie)

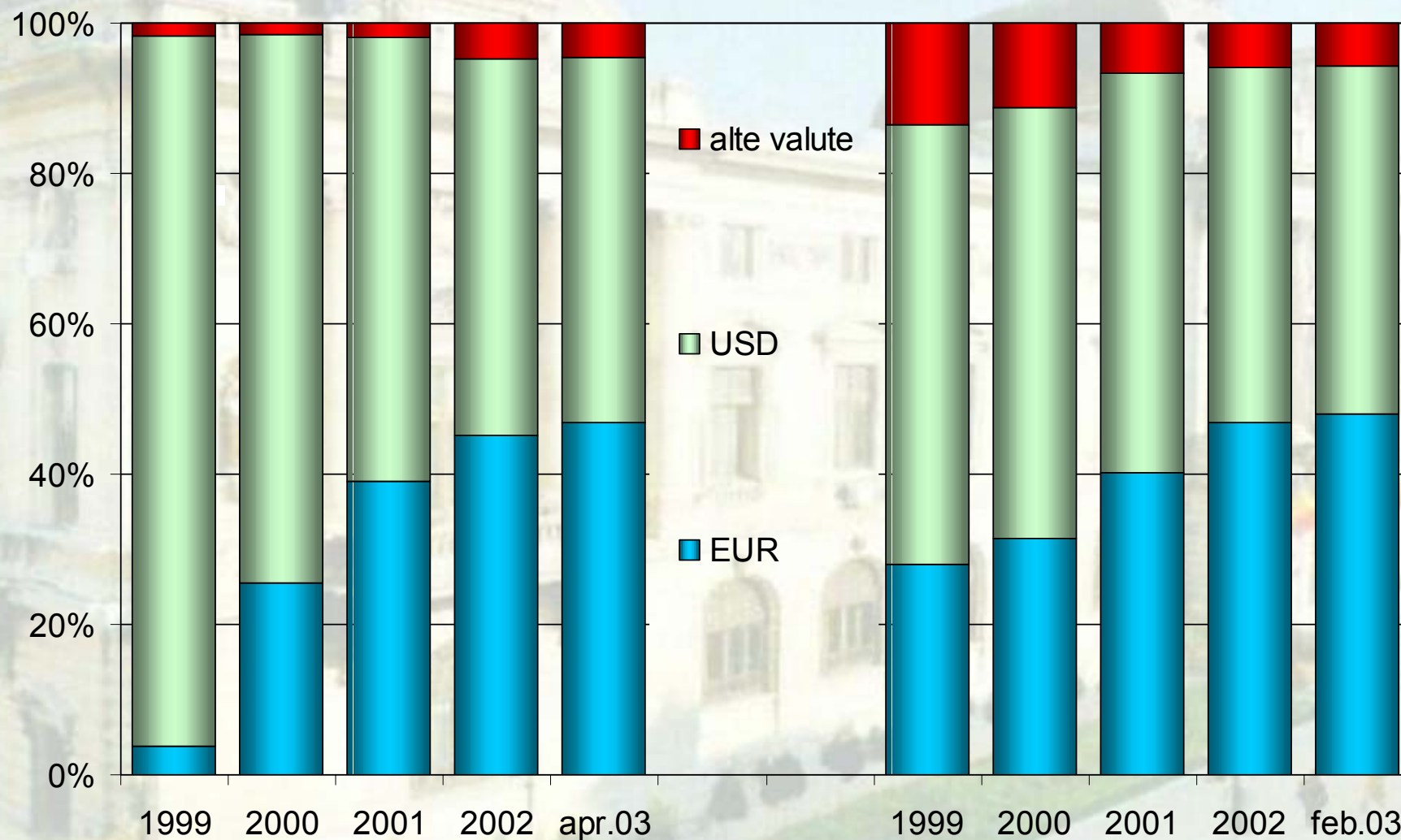
BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Rezerva valutară oficială

Datoria externă pe termen mediu și lung

- structura pe valute -

Sursa: Banca Națională a României

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Politica de curs

- ✓ Promovarea unui *mix* echilibrat și sustenabil de politici economice a condus la un nivel al cursului de schimb validat continuu de piață
- ✓ Tensionarea conjunkturală a contului curent și riscul de apreciere a cursului de schimb peste nivelul justificat de fundamentele economice au impus în trecut prezența activă a BNR pe piața valutară
- ✓ Absența presiunilor de apreciere excesivă a cursului de schimb în anii 2002-2003 a favorizat politica de reducere a frecvenței intervențiilor băncii centrale, rezerva valutară menținându-se la un nivel confortabil

Țintirea directă a inflației

Avantaje și condiții necesare (1)

- O nouă strategie de politică monetară pentru România, mai eficientă decât aceea a țintirii agregatelor monetare și a cursului de schimb.
- Rezultate pozitive în alte țări: Republica Cehă, Polonia, Ungaria.

Avantaje:

- Dezinflație la costuri moderate;
- Ancoră pentru expectații inflaționiste mai scăzute;
- Toate instrumentele politicii monetare sunt folosite în scopul atingerii obiectivului fundamental al BNR – stabilitatea prețurilor;
- Creșterea responsabilității băncii centrale va contribui la limitarea inconsistenței dinamice;
- Un regim nou, transparent și flexibil, operațional chiar în condițiile unei relații instabile între agregatele monetare și inflație.

Țintirea directă a inflației

Avantaje și condiții necesare (2)

Condiții necesare:

– realizări:

- Independența băncii centrale în folosirea instrumentelor de politică monetară (2004: îndeplinirea “acquis-ului” BCE privind mecanismul de transmitere);
- Atenuarea dominanței fiscale și o mai bună previziune a operațiunilor Trezoreriei;
- Decizii de politică monetară transparente și o bună comunicare cu publicul;
- Regim de curs flexibil.

– în curs de realizare:

- Întărirea continuă a sistemului financiar;
- Probabilitate mai redusă de producere a unor șocuri (prețuri administrate, balanță externă, producție, etc.) în special prin accelerarea reformelor structurale;
- Atragerea suportului public în vederea implementării noii strategii (campanie mediatică);
- Detalii tehnice (dezvoltarea unor instrumente de previzionare, stabilirea unei benzi și a unui orizont de țintă, etc.).

Coordonatele politicii monetare

- ✓ **Politica monetară își va păstra caracterul prudent**
- ✓ **BNR se pregătește pentru trecerea la o nouă strategie de politică monetară – țintirea directă a inflației** ale cărei elemente se regăsesc și în strategia actuală
  - **Controlul masei monetare urmărește în permanență realizarea obiectivului de inflație**
  - **Politica de dobânzi a BNR câștigă în transparență și eficacitate**, nivelul plafoanelor de dobândă pentru scadențele de 1 lună și 3 luni la operațiunile de piață ale BNR devenind cel mai important semnal privind orientarea politicii monetare
- ✓ **Remonetizarea economiei continuă** (creștere reală a M2 de 17,3 la sută, dec.02/dec.01); creșterea susținută a volumului creditului neguvernamental ulterior asanării sistemului bancar